

ע"י בשורות טובות יכולים לומר תהלים

והשתפכות הנפש לפני הש"י, וכן מצינו דיומא דהילולא שלו הוא בחג השבועות יום מתן תורה, להורות ששלמות התורה הוא כשהוא מיוחד ומחובר עם עבודת התפילה.

דחנה התורה הק' היא בבחי' החמה והתפילה היא בבחי' הלבנה, וצריך להאיר בכל עת מאור החמה אל הלבנה, וע"כ יהודי מחוייב להיות בזמן התפילה דבק בבוראו ולכוון הכוונות הכתובים בספרים הק' שהם חלק מהתורה, ובזמן שלומד תורה צריך שיהא לומד בבחי' תפילה, וכמו שאמר בעל התניא על הא דאמרו רז"ל (ברכות כ"א ע"א) דהלוואי יתפלל האדם כל היום כולו, דהיינו דגם בזמן לימודו צריך שיעסוק האדם בתורה בבחי' תפילה, והנה כל זה נמשך מעניין אמירת התהלים, ובאמת זה היה מעקרי דרכו של רבינו ז"ל שאומר שתכלית העבודה היא לחבר ולשלב עבודת התורה והתפילה יחדיו, והפליג במעלת זו העבודה, ואמר שנעשים שעשועים גדולים למעלה ע"י אמירת התהלים, שזה עצמו הוא בעניין שאדם עושה מהתורה תפילה. וכן היה אומר רבינו ז"ל שכאשר אדם קורא בספר איזה בחינות ומדרגות שיש

רבינו אפרים שהיה א' מהראשונים אומר שאמירת התהלים הוא מעלה גדולה ונשגבה ביותר דאף מי שאומר כל יום מעט תהלים אזי הוא נחשב כמי שלומד כל היום כולו, וידוע מה שאמרו רבותינו ז"ל שדוד המלך ביקש מאת השי"ת שאמירת תהלים יהא חשוב בעיני השי"ת כמי שעוסק בנגעים ואהלות (ילקוט ש תהלים א' תרי"ג), ומבארים הספרים הק' שכמו שלימוד במשניות נגעים ואהלות וכל סדר טהרות הוא תיקון גדול על פגם היסוד ונטהר האדם מכל זוהמא, כמו כן אמירת תהלים הוא תיקון גדול ונפלא על כל הפגמים הקשים, ויותר מכך איתא בליקוטי מוהר"ן (ח"ב כ"ה), שהנה בדרך כלל התורה והתפילה הם שני דרכים נפרדים בעבודת השי"ת, וכמו שהרה"ק ר' אורי מסטרעליסק היה אומר שהיו צדיקים שעיקר מעלתם הייתה כעסק התורה, והיו צדיקים שהיו עסוקים בעיקר בעבודת התפילה, דבד"כ א"א לחבא דרך התפילה והתורה יחדיו, אך באמת זה היה דרכו של דוד המלך שהוא המשיך דרך העבודה של תורה ותפילה יחדיו, והוא גילה סוד אמירת תהלים שמצד אחד התהלים הוא חלק של התורה הק' והוא אחד מכתבי הקודש, ומצד שני הוא מלא בתפילה ותחנונים

תהלים לזכות החולה, אך הוא מובטח שאם השפת אמת שהיה כל יומו מלא וגדוש בהתמדה נפלאה בתורה הק' ובתפילות ארוכות מאוד אם יקדיש מזמנו מעט ויאמר אף חמשה פרקי תהלים בכך הוא ימשיך רפואה על החולה הלז, (וסוף מעשה דלא היה לו עת פנוי לומר אף חמשה פרקי תהלים) ורואים מכאן גדולת מעלת אמירת התהלים שבכוחה להמתיק כל הדינים מעליו, ויש קבלה מצדיקים דאם יש לאדם איזה צרה בביתו אזי ע"י שיאמר אפ' ד' קאפיטלאך תהלים, אזי הוא כעניין שכתב הגר"א דאם יהודי לומד בלילה ג' שעות ברציפות מזדכך מוחו עי"כ ומוחלים לו על כל עוונותיו, והעצה הראשונה שנכנסת לו במוחו לאחר הלימוד בלילה הוא בבחי' ניצוץ של רוח הקודש, ואומרים הספרים הק' דאף לאחר אמירת ד' קפיטלאך תהלים גם אז המחשבה שבאה לו במוחו היא מזוככת ויש בה ניצוץ של רוח הקודש, דאין לנו לשער ולתאר גדולת חשיבות אמירת התהלים.

וכמו שאנו מדברים בעניין חיבור התורה והתפילה, צריך לדעת דגם בתפילה עצמה יש ב' חלקים דמצד אחד התפילה צריכה להיות בהשתפכות הנפש ואדם צריך להרגיש כל חיסרון שיש בעולם ועיקר השלמת החיסרון הוא ע"י התפילה, ומאידך גיסא יש בה עניין השבחה והודאה להודות ולהלל לפני הש"י ולשמוח בהש"י, בבחי' 'ישמח ישראל בעושיו' (תהלים קמ"ט, ב'), ובאמת התפילה צריכה להיות כלולה משתי הבחינות יחדיו, וכבר האריך בזה רבינו ז"ל (תורה ב') דיהודי צריך

בעבודת הש"י אזי לא די שילמד זאת, אלא הוא צריך אח"כ להתפלל אל הש"י ולהתחנן לפניו שיזכה לכל מדרגה ומדרגה שראה בספרים הק', ובזמן שאדם משתוקק ומתפלל על מה שראה בספרים הק' עי"כ נעשים מזה שעשועים גדולים שלא עלו לפני הש"י כאלו שעשועים, והכוונה בזה דהנה איתא בספרי קבלה שעולם השעשועים הוא העולם הגדול והנעלה ביותר ושם נעשה הייחוד היותר גדול ושלם, והייחוד שנעשה למטה ע"י שמחברים התורה ותפילה הוא מעורר הייחוד העליון ביותר שהוא יהוד הכתר שהוא עולם השעשועים, וע"י שמשלבים התורה והתפילה יחדיו נעשים ע"י זה שעשועים גדולים לפני הש"י, ולמעשה היא עבודה גדולה מאוד ולא כל אדם זוכה לכך, אך כל אדם בנקל לו לומר מזמורי תהלים והיא עבודה השווה לכל נפש, ולפחות צריך לומר אף מעט תהלים בכל יום, ואף שודאי שמי שזוכה לומר כל ספר התהלים הוא דבר נשגב ביותר דבכך ממתיק מעליו כל הדינים, אך גם באמירת תהלים אפ' קפיטל א' זה דבר עצום ורב, וכל הקושי בדבר שבקדושה הוא שיהודי מחפש רק שלמות שבכל עבודה, אך הקב"ה חפצו רצונו אף במעט שיכולים לומר.

ומסופר על בעל השפת אמת זי"ע שפ"א היה אצלו חולה ששכב על ערש דוי והרופאים כבר התייאשו מלרפאותו, ובנו של בעל ה'מאור ושמשי' פנה אל השפת אמת ואמר לו שאף שלשאר בנ"א בכאי גוונא הוא אומר לגמור כל ספר

והנה התהלים הוא שלמות התפילה שיש בו גם עניין השבח והודיה וכן יש בו כל הרגשת החסרונות ששיך להיות לו לאדם, והנה החלק של הרגשת החסרונות בזה כל האנשים מאריכים ואומרים בכוונה יתירה, אך שלמות התהלים שהוא להודות ולהלל זהו קשה מאוד לאדם, וע"כ אם אין יהודי אומר תהלים מתוך החיות והשמחה של שבח והודיה אזי אין לו שלמות האור של התהלים, דשלמות התהלים הוא אך ע"י הרגשת החסרון יחד עם הנתינת שבח והודיה להש"י, וזה מה שהר"י כותב כאן דע"י אמירת תהלים יכולים לבשר בשורות טובות, דאם אדם זוכה שהש"י נותן לו בשורות טובות (ברכות נד ע"א) אזי יכול לומר תהלים, והבן איש חי מביא שמעם הדבר שתיקנו חז"ל הק' שמי שקונה כלים חדשים צריך לברך שהחיינו אף שהוא דבר גשמי ואינו עושה בכך איזה דבר מצווה, מבאר הבן איש חי דכל מה דהש"י מחייה האדם אפ' בדבר גשמי תכלית הדבר שהאדם יטול השמחה הזאת ויתן זאת במתנה אל הש"י בשבח והודיה לפניו, וע"כ אם הש"י זיכה אותך בכלים חדשים צריך אתה לידע דתכלית הדבר הוא שאתה צריך ליתן שבח והודיה לפני הש"י, וע"כ אתה צריך לברך ברכת שהחיינו.

וזה גודל מעלת ההתחזקות להיות בשמחה תמיד, ואף צדיקים הגדולים במעלה היו צריכים חיוזק בעניין השמחה, וכמו שידוע הדבר שהיו צדיקים שהיו מחזיקים ברשותם בדחנים שישמחו אותם כל העת כמו אצל הר"ר ברוך

לדעת דהתפילה צריכה שתהיה בבחי' פי שנים ברוחך, דמצד א' שירגיש בנפשו כל החסרונות, ומאידך לשבח ולרומם זכרך מלכנו, וכדאיתא בחז"ל הק' (ברכות ל"ד ע"א) שתפילת שמונה עשרה נחלק לשבח, תפילה, ושבח, דבתפילה צריך לשמוח עם הש"י ולידע דה' נמצא כל העת לימינו ואח"כ לכנוס לפירומ כל חסרונותיו ולשאול צרכיו מעם הש"י, ואח"כ לשוב לשבח ולהלל את הש"י, ולמעשה רוב בנ"א עיקר תפילותיהם הם על דרך ההרגשת החסרונות, דלכל א' יש מכאובים וחסרונות בעולם הזה וכשמגיע להתפלל לפני ה' אלקיו עיקר הכח והאריכות שבתפילה הוא שם על חסרונותיו, ואין מאריך דיו בעניין השבח וההודאה לפני הש"י, לפי שאין לו ההשגה מה גודל עניין השבח וההודיה, וכתוב בכתבי רבינו האריז"ל (ע"ה שער י"ה ה') שידוע שמידת ההוד (בחי' הודאה) נפגם ונתהפך דדו"ה בסוד הכתוב (איכה א, י"ג) נתנני שוממה כל היום דו"ה, ורבינו האריז"ל מביא דכמעט כל מה שעובר על האדם, הוא משום דליצר הרע והקל"י יש אחיזה במידת ההוד, והוד הוא גם בבחי' דוה דחורבן בית המקדש גורם שליכנו יהא מלא דוויה ועצבות ואין בלבנו שום שמחה וע"כ קשה מאוד להודות ולהלל להש"י, אך אם יהודי מתגבר באמת לכנוס לעבודת הרון שיר ושבח אזי ממתיק מעצמו כל הדינים קשים וזוכה לשחוט ולזבוח היצר הרע, כיון דליצר הרע יש שליטה באדם רק ע"י מידת ההוד, וע"י שאדם מתקן ההוד וכמו בימי ההנוכה שמתקנים מידת ההוד בהודיה לפני הש"י, אזי זוכה שלא יהא ליצה"ר בו שום אחיזה.

ממעזבוז ועוד, וכן מבואר בספרים הק' על הא דאיתא בגמ' (תמורה טז ע"א) דבימי אבלו של משה דנשתכחו שלוש מאות הלכות ובני ישראל רצו להרוג מחמת כן את יהושע, עד שהחזירם עתניאל בן קנז בפלפול, ומבארים הספרים הק' דהיה לו לבקש מאת הש"י שלא יבוא לידי עצבות רוח, ואף הצדיקים הגדולים היצר הרע עומד כנגדם ומנסה להפילם בעצבות ובמרה שחורה, ורבינו האריז"ל מביא דאף דוד המלך היה מלא בעצבות והיה צריך להתפלל ולבקש מאת הש"י שישמחו, ויש בזה סודות גדולות דנשמתו באה תחילה מהקליפות, וזה שייך לכל יהודי ויהודי דאם אנשים גדולים כמותם היו צריכים לבקש על עניין השמחה א"כ כ"ש אנחנו חייבים

להתפלל לפני הוי"ה שלא תעצבני, ואם הש"י מזכה האדם מפעם לפעם בבשורות טובות אזי מיד צריך להכניס הבשורות טובות הללו לאמירת תהלים ואז הוא שלמות של אמירת התהלים, דאז אומר התהלים מתוך שלמות החודיה לפני הש"י, והם תכלית השעשועים הגדולים של הש"י.

והרמח"ל כותב דעניין תיקון חצות הוא בסוד התפילה של דוד המלך וכל ענין אמירת תהלים הוא בבחי' תיקון חצות, וכידוע דבזכות תיקון חצות ממהרים ומחישים את ביאת הגואל והוא הדין שבריווי אמירת התהלים יכולים לזכות לומר שיר ושבחה לפניו בביאת גוא"צ בב"א.

